

Sygn. akt II Ka 710/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 lutego 2021r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Dariusz Półtorak
Protokolant:	st. sekretarz sądowy Paulina Jarczak

przy udziale prokuratora Przemysława Rycaka

po rozpoznaniu w dniu 9 lutego 2021 r.

sprawy **A. S.** oskarżonego z art. 59e ust.1 w zb. z art. 59 h ustawy z dnia 12.05.2011r. o kredycie konsumenckim w zw. z art. 11 § 2 kk

na skutek apelacji,

wniesionych przez oskarżyciela publicznego i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 12 sierpnia 2020 r. sygn. akt II K 1513/17

wyrok uchyla i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Siedlcach.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 710/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:		
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 12.08.2020r. sygn.. akt II K 1513/17

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
	Zarzut	
	Zarzuty zawarte w obu apelacjach nie zostały merytorycznie rozpoznane z uwagi na zaistnienie stwierdzonej z urzędu bezwzględnej przesłanki odwoławczej.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwiążle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Wniosek		
	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwiążle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	Zaistnienie bezwzględnej przesłanki odwoławczej, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 10 kpk
Zwiążle o powodach uwzględnienia okoliczności	
W ocenie Sądu Okręgowego w przedmiotowej sprawie zaistniała bezwzględna przesłanka odwoławcza, o której mowa w art. 439§1 pkt 10 kpk, albowiem oskarżony nie	

miął obrońcy w sytuacji zaistnienia przesłanek do jego ustanowienia z urzędu określonych w art. 79 § 1 pkt 4 kpk.

Po raz pierwszy uzasadnione wątpliwości, co do stanu poczytalności oskarżonego oraz możliwości brania udziału w postępowaniu oraz prowadzenia obrony w sposób samodzielny (art. 79§1 pkt 3 i 4 kpk) zaistniały na rozprawie w dniu 12 stycznia 2018r. Przejawiło się to w wywołaniu opinii biegłych psychiatrów i psychologa oraz ustanowieniu oskarżonemu obrońcy z urzędu. W opinii biegli uznali na czas stawianego zarzutu pełną poczytalność A. S., uznali również, że w aktualnym stanie zdrowia psychicznego może brać udział w postępowaniu karnym w charakterze oskarżonego, może bronić się w sposób samodzielny i rozsądny. Takie wnioski opinii dały sądowi podstawę (art. 79§4 kpk) do zwolnienia obrońcy z urzędu, co nastąpiło postanowieniem z dnia 18 czerwca 2019r. Tymczasem na rozprawie w dniu 31 lipca 2019r. oskarżony poinformował, że dnia 17 lipca 2019r. został napadnięty i „pobity po głowie”, ma założonych wiele szwów, przeszedł badanie rezonansem, ma zaniki pamięci. Na potwierdzenie tych faktów okazał fakturę za poradę laryngologiczną i tomografię głowy. W reakcji na te fakty Sąd dopuścił dowód z opinii biegłych lekarzy psychiatrów, którym zlecił wskazanie:

- czy oskarżony może brać udział w toczącym się postępowaniu karnym,

- czy stan zdrowia psychicznego oskarżonego pozwala na prowadzenie obrony w sposób samodzielny i rozsądny.

Takiej treści postanowienie, w sposób nie podlegający dyskusji wskazuje, iż w ocenie sądu meriti, w chwili dopuszczenia dowodu z opinii biegłych psychiatrów zaistniała sytuacja, o jakiej mowa w art. 79§1 pkt 4 kpk. Jest to przepis, który wymaga, przy zaistnieniu opisanego w nim stanu faktycznego, ustanowienia obrońcy z urzędu (w sytuacji oczywiście, gdy nie występuje obrońca z wyboru). Jednak sąd I instancji zaniechał ustanowienia obrońcy z urzędu, co spowodowało, że oskarżony nie posiadał obrońcy w sytuacji, gdy jego udział w postępowaniu był obowiązkowy (art. 439 §1 pkt 10 w zw. z art. 79§1 pkt 4 kpk), co dotyczy w szczególności okresu do chwili opracowania opinii przez biegłych, którzy tak jak wcześniej uznali, że A. S. może brać udział w toczącym się postępowaniu, a jego stan zdrowia psychicznego pozwala mu na prowadzenie obrony w

sposób samodzielny i rozsądny. Biorąc pod uwagę taką treść opinii można nawet uznać, że uchybienie, którego dopuścił się sąd rejonowy nie miało wpływu na treść zapadłego wyroku, niemniej na tym właśnie polega instytucja bezwzględnych przyczyn odwoławczych, które muszą zostać uwzględnione ze skutkiem w postaci uchylenia wyroku, niezależnie od ich wpływu na treść orzeczenia (art. 439§1 kpk).

Redakcja art. 79§1 kpk wskazuje, że zaistnienie tylko jednej ze wskazanych w nim hipotetycznych sytuacji, obliuguje sąd do ustanowienia obrońcy z urzędu, dlatego dla zaistnienia rozważanej bezwzględnej przesłanki odwoławczej nie ma żadnego znaczenia okoliczność, że w pierwszej opinii biegli uznali pełną poczytalność oskarżonego w chwili popełnienia zarzucanego mu czynu i ustalenie to sąd nie zakwestionował wydając postanowienie o wywołaniu kolejnej opinii. Wnioski takie wynikają nie tylko z literalnej wykładni art. 79§1 kpk, ale również z orzecznictwa poprzedzającego nowelizację tego przepisu, do której doszło w następstwie postulatów formułowanych w judykatach Sądu Najwyższego wskazujących na konieczność ustanowienia obrońcy w razie zaistnienia którejkolwiek z sytuacji wskazanych w tym przepisie. (m.in.wyrok SN z 15.01.2019r. III KK 576/2018/kzs 2019/6/18.

Stwierdzenie z urzędu bezwzględnej przyczyny odwoławczej skutkujące uchyleniem wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania uprawniało Sąd Okręgowy, ze względu na treść art. 436 kpk, do odstąpienia od ustosunkowania się do zarzutów zawartych w obu apelacjach.

5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO

5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji

1.

Przedmiot utrzymania w mocy

Zwięźle o powodach utrzymania w mocy

5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji

1.	Przedmiot i zakres zmiany
Zwięźle o powodach zmiany	

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji		
5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia		
1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
Wskazane we wcześniejszej części uzasadnienia		
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		

Przy ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd I instancji w całości przeprowadzi przewód sądowy, mając również na uwagę zarzuty i ich argumentację, zawarte w obu apelacjach. Podnieść należy nadto, że przypisany oskarżonemu zarzut obejmuje okres od 2014r. do 11 września 2017r. w sytuacji, gdy art. 59e ustawy z dnia 12 maja 2011r. o kredycie konsumenckim wszedł w życie 11.X.2015r. natomiast art. 59h dopiero w dniu 22.VII.2017r., dlatego rozważenia wymaga kwestia, czy cały wskazany w akcie oskarżenia okres działalności oskarżonego podlega penalizacji i to właśnie z tych przepisów.		
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności

7. PODPIS